

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נוהל עבודת פקיד היערות

שם	מחלקה/תפקיד	תאריך	חתימה
כותב	רועי אורבך	27.02.2024	(-----)
מעדכן	רועי אורבך	05.09.2024	(-----)
מאשר	שלי לרנר	05.09.2024	(-----)
מאשר	סמיר מועדי	05.09.2024	(-----)

1. מבוא

1.1. לעצים הבוגרים יש השפעה רבה הן מבחינה סביבתית אקלימית והן מבחינה אסתטית וחזותית. העצים והצומח תורמים תרומה משמעותית רבה לתפקוד ולמבנה של מערכות אקולוגיות, לבריאות הציבור, לרווחתו וכן לתפיסת קרקע (מניעת סחף), קליטת מזהמים, נוף, תיירות ותבניתה של הארץ.

1.2. הצו העיקרי לעניין השמירה על העצים הבוגרים באזור יהודה ושומרון הוא הצו בדבר חוקי יעור ויערות (יהודה והשומרון) (מס' 306), תשכ"ט-1969 (להלן: "צו בדבר חוקי יעור ויערות") אשר מסמך את הרשות המוסמכת, קצין המטה לענייני חקלאות (להלן: "קמ"ט חקלאות"), לפעול תחת כל מינוי או תפקיד שהוקנו לממשלה הירדנית בחוקי היעור והיערות המפורטים בסעיף ההגדרות בצו.

חוקי היעור והיערות כוללים את חוק החורשות והיערות, לשנת 1927 (להלן: "חוק החורשות והיערות"); חוק נטיעות חובה, מס' 35 לשנת 1958; חוק יעור חובה, מס' 15 לשנת 1962; חוק הגנת העצים והצומח, מס' 85 לשנת 1966; חוק איסור רעיית עזים, מס' 18 לשנת 1952; החוק הזמני על איסור גידול עזים מס' 31 לשנת 1965, וכן כל תקנה, הוראה או צו, שהותקנו על פיהם או מכוחם.

1.3. בהתאם לסמכות המוקנית לרשות המסמכת בצו בדבר חוקי יעור ויערות, רשאי קמ"ט חקלאות למנות פקידי יערות מטעמו. כל סמכות שניתנה בחוקי היעור והיערות למפקח יעור או לפקיד היערות או לשומר חורשות כמשמעותם בחוקי היעור והיערות, ואשר קמ"ט חקלאות נתן לה תוקף מחדש, תהיה נתונה לפקיד היערות.

1.4. בהתאם לסעיף 18א לחוק החורשות והיערות, חל איסור לכרות אילן מוגן או עץ בוגר (כמשמעותם בחוק), להעתיקם או להובילם אלא אם ניתן תחילה רישיון מהרשות המוסמכת.

2. מטרה

2.1. נוהל זה מגדיר את התהליך להגשת בקשה לרישיון כריתה או להעתקת עצים מכוח הצו בדבר חוקי יעור ויערות וחוק החורשות והיערות ומסדיר את תהליכי התכנון, העבודה והממשק בין פקיד היערות הרשות, האזורי והארצי אל מול גורמי חוץ ופנים המבקשים רישיונות בהתאם לדין החל באיו"ש.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

3. אחריות

3.1. האחריות על יישום נוהל זה חלה על קמ"ט חקלאות.

4. הנחיות לביצוע – בקשה לכריתה או העתקת עצים מכוח חוק החורשות והיערות

4.1. הליך הטיפול בבקשה לכריתה או העתקת עצים בתוך תחום השיפוט של המועצה המקומית

4.1.1. בקשה לרישיון כריתה או העתקה של עץ (להלן: "הבקשה"), תוגש לפקיד היערות על ידי בעל הקרקע או מיופה כוח מטעמו לעניין עץ המצוי בשטחו של מגיש הבקשה או על ידי המועצה המקומית שבתחום שיפוט נמצא העץ.

4.1.1.1. יש לוודא כי צורפו מסמכים המעידים על זיקתו של המבקש לקרקע או כתב ייפוי כוח.

4.1.1.1.1. בעלי קרקע – אישור בעלות.

4.1.1.1.2. חוכר – אישור חכירה.

4.1.1.1.3. מחזיק בנכס/שוכר – אישור מבעל הנכס.

4.1.1.1.4. מיופה כוח – אישור מבעל הנכס.

4.1.2. על אף האמור בסעיף 4.1.1 לעיל, בקשה ביחס לעץ הנטוע בקרקע שהיא רכוש משותף בבית משותף, כמשמעותם בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, כפי שהוטמעו בתקנון המועצות המקומיות (יהודה ושומרון), תשמ"א-1981, תוגש במשותף על ידי רוב רגיל (מעל 50%) מבין בעלי הדירות באותו בית משותף או על ידי נציגות הבית המשותף כמשמעותה באותו חוק (להלן – הנציגות) אם התקיימו אחד מהתנאים הבאים:

4.1.2.1. היה צורך דחוף במיוחד בהגשת הבקשה מנימוקים שיפורטו בה, ובלבד שעם הגשת הבקשה פרסמה הנציגות במקום בולט ברכוש המשותף הודעה על הגשתה.

4.1.2.2. התקבלה החלטה על הגשת הבקשה באסיפה הכללית של בעלי הדירות.

4.1.3. הבקשה תוגש על גבי נספח ב' – "בקשה לרישיון כריתה או רישיון העתקה לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927", בצרף המסמכים הבאים:

4.1.3.1. שם העץ (מין).

4.1.3.1.1. יש לצרף 2 תמונות צבעוניות דיגיטאליות לכל עץ (תמונת כללית ותמונת תקריב של חלקים המאפשרים זיהוי העץ כגון עלה, פרח או פרי). התמונות יועברו באמצעות דואר אלקטרוני. גודל כל קובץ לא יעלה על 3 MB.

4.1.3.2. סיבות לבקשה ואסמכתאות לאימותן.

4.1.3.2.1. במקרה שסיבת הכריתה או העתקה היא סיבה בריאותית או רפואית – יש לצרף אישור מרופא מומחה (מומחה אלרגיות לדוגמה) המשייך את האלרגיה לעץ הנדון ובוחן את השפעת שאר הצמחייה שמסביב על האדם.

4.1.3.2.2. במקרה שהסיבות לבקשה לכריתה הן סיבות בטיחותיות לאדם ולסביבתו יש להגיש הנמקה מקצועית מפורטת המתארת את סוג הסיכון ומידת הסיכון שהעץ גורם ואת החלופות שנבחנו להקטנת הסיכון ללא כריתתו.

4.1.3.2.3. בכל סיבה אחרת, יש לפרט את הסיבות לבקשת הכריתה ולצרף אסמכתאות לאימותן.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

4.1.4. פקיד היערות רשאי לדרוש ממגיש הבקשה, לאחר בחינת הבקשה ולא יותר משבועיים מאז הגשתה, מידע נוסף ובין היתר את המפורט להלן:

4.1.4.1. פרוט חלופות שנבחנו לצורך שימור העץ.

4.1.4.2. סקר עצים מפורט.

4.1.4.3. חוות דעת הקשורה לעצים ולתכנית המבוקשת הערוכה בידי מומחה מרשימת המומחים של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בישראל או מקביל לו.

4.1.4.4. מפרט טכני להעתקה ערוך בידי מומחה הכולל מועד העתקה, טכניקת העתקה מי מפקח על התהליך ומועד לאישור קליטת העץ לאחר העתקה.

4.2. הליך בחינת הבקשה והנפקת רישיון

4.2.1. פקיד היערות ייתן רישיון לכרות או להעתיק עץ, אם שוכנע כי מתקיימת אחת או יותר מהנסיבות הבאות:

4.2.1.1. העץ מהווה סכנה בטיחותית משמעותית ומידית לאדם או לרכוש ולא ניתן למנוע את הסכנה באמצעים סבירים אחרים (כגון תמיכה מכנית, טיפול אחר או גיזום להפחת משקל וסיכונים);

4.2.1.2. העץ מת או חולה ולא ניתן לשקמו;

4.2.1.3. העץ הוא ממין פולש;

4.2.1.4. העץ ניטע במסגרת נטיעה זמנית.

4.2.2. במקרה שלא מתקיימת, לפחות, אחת מהנסיבות המפורטות בסעיף 4.2.1, פקיד היערות יבחן את הבקשה וידרג את ערכו של העץ נשוא הבקשה לפי המאפיינים המנויים להלן, בניקוד של 0-5 לכל מאפיין. ערך העץ יקבע לפי הניקוד המצטבר של כלל המאפיינים (כמפורט בנספח ג' - נוהל הכנת סקר עצים):

4.2.2.1. ערך מין העץ.

4.2.2.2. מיקום העץ

4.2.2.3. קוטר חופת העץ.

4.2.2.4. מצבו הבריאותי של העץ.

4.2.3. פקיד היערות יבחן בשים לב למיקומו של העץ, לערכו כאמור בסעיף 4.2.2 ולתכלית לשמה הוגשה הבקשה, האם להותיר את העץ במקומו, לתת רישיון להעסקתו או לתת רישיון לכריתתו.

4.2.4. החלטה מנומקת של פקיד היערות בבקשה תימסר למבקש בתוך 30 ימים ממועד קבלת כל המסמכים שנדרשו. ההחלטה תכלול הודעה על כך שהרישיון יימסר בדוא"ל או בפקס למבקש רק בחלוף 14 יום ממועד פרסום ההחלטה, ובכפוף לכך שלא הוגשה השגה על ההחלטה או שההשגה נדונה ולא התקבלה.

4.2.5. פקיד היערות ינפיק רישיון כריתה מידי, ללא פרסום באתר האינטרנט עבור בקשות לכריתת עצים לפי סעיף 4.2.1.1, ורק במקרים בהם קיימת סכנה ברורה, מוחשית ומידית. היתר הכריתה ייכנס לתוקף מיד עם הנפקתו. פקיד היערות ינמק החלטתו וידאג לפרסומו באתר האינטרנט, ולתיעוד מלא של העץ (כולל תמונות), טרם כריתתו.

4.2.6. החלטה בבקשת כריתה או העתקה תפורסם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי במשך 14 ימים מיום קבלת ההחלטה ותיכנס לתוקף לאחר תום תקופת הפרסום. ההחלטה תכלול את הנתונים

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

והפרטים הבאים: יישוב, רחוב, מס' בית, גוש, חלקה, מין העץ, פעולה (כריתה/העתקה), כמות העצים, סיבה, תאריך אחרון להגשת התנגדויות, שם פקיד היערות המאשר, שם מבקש הרישיון.

4.2.7. על ההחלטה בבקשת כריתה או העתקה ניתן להגיש השגה בהתאם להוראות סעיף 5.2 להלן.

4.2.8. הוגשה השגה על ההחלטה – יכריע בה ראש המנהל האזרחי בתוך 21 יום ממועד קבלת כל המסמכים הנדרשים ויעביר החלטה מנומקת למגיש ההשגה ולמבקש. פקיד היערות יפעל בהתאם להחלטה של ראש המנהל האזרחי, ובכל מקרה לא ימסור רישיון כריתה או העתקה לפני ההכרעה בהשגה.

4.2.9. לא הוגשה השגה על ההחלטה – ימסור פקיד היערות רישיון כריתה או העתקה, בהתאם להחלטה שנמסרה למבקש, לאחר תקופת הפרסום.

4.2.10. רישיון לכריתה או העתקה יכלול את הפרטים הבאים:

4.2.10.1. פרטי מבקש הרישיון.

4.2.10.2. פרטי העצים המיועדים לכריתה או העתקה ומיקומם.

4.2.10.3. תוקף הרישיון.

4.2.10.4. תאריך כניסת הרישיון לתוקף.

4.2.10.5. תנאים שעליהם הורה פקיד היערות לצורך מתן רישיון ובכלל זה:

4.2.10.5.1. הודעה לצד שלישי, במידת הצורך.

4.2.10.5.2. ערך הנטיעה החלופית במקרה של כריתה (ראה נספח ד' – חישוב ערך נטיעה חלופית).

4.2.10.5.3. כמות העצים שיינטעו במסגרת הנטיעה החלופית, גודלם, ומיקומם, בית גידולם ואחריות הטיפול בהם.

4.2.10.5.4. המועד האחרון לביצועה של הנטיעה החלופית.

4.2.10.5.5. עד למימוש הפיצוי הנופי, יורה פקיד היערות על הפקדת ערבות בנקאית או התחייבות חשב בגובה הערך החליפי הכולל.

4.2.10.5.6. סבר פקיד היערות כי עצים שנועדו לשימור מצויים בסכנה בביצוע העבודות רשאי לדרוש ערבות בנקאית לשימורם, שגובהה לא יעלה על המכפלה המשולשת של סכום הערך החליפי.

4.2.11. בנוסף לפרטים האמורים בסעיף 4.2.10 רישיון להעתקת עץ יכלול את התנאים הבאים:

4.2.11.1. ביצוע ההעתקה על דרך של העתקה מלאה או העתקה חלקית.

4.2.11.2. היעד אליו יועתק העץ.

4.2.11.3. ליווי מומחה בהעתקת העץ, אם מצא פקיד היערות כי הדבר נחוץ לשם הבטחת הצלחת ההעתקה.

4.2.11.4. אחריות ואופן הטיפול בעץ לאחר העתקתו.

4.2.11.5. תקופת האחריות לקליטת העץ לאחר העתקתו.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

4.2.12. במקרה שמבוקשת העתקה אל מחוץ לגבולות המגרש, פקיד היערות יבצע תיאום עם המועצה המקומית או עם בעלי הזכויות בקרקע ויאתר את המקום המדויק (כתובת) לביצוע הנטיעה ויציין ברשיון העתקה.

4.3. כריתה או העתקה של עץ בוגר, למעט עץ הדר, עץ אבוקדו או אילן מוגן, אינה טעונה רישיון אם העץ הבוגר הוא אחד מאלה:

4.3.1. עצי מטע חקלאי, ובלבד שהכריתה או ההעתקה נדרשת לצורך המשך הפעילות החקלאית במקום;

4.3.2. עץ ממשפחת הדקליים, הנטוע במגרש שייעודו בתוכנית בת-תוקף הוא מגורים, למעט עצים כאמור הנטועים באתר לשימור ועצים ממין דום מצרי (*hyphaene thebaica*); בפסקה זו, "מגרש" ו"תוכנית" – כמשמעותם בחוק התכנון והבנייה;

4.3.3. עץ ממין המנוי בטור א' בטבלה שבנספח ו', ששמו המדעי מפורט בטור ב' שלצידו, ונטוע באזור המפורט בטור ג' שלצידו.

4.3.4. העץ הנמצא במשתלה לצורך שיווק ומכירה ומיועד להעתקה למקום אחר.

5. ההוראות כלליות

5.1.1. נטיעה חלופית

5.1.1.1. במקרה שבו החליט פקיד היערות על מתן רישיון כריתה - ייתן הוראות בדבר נטיעה חלופית.

5.1.1.2. פקיד היערות רשאי להורות על נטיעה חלופית מופחתת אם העץ נמצא בחלקה שבה יחידת מגורים אחת או במגרש המיועד לבניית יחידת מגורים אחת ובלבד שלא יורה על נטיעה חלופית בערך חליפי העולה על 3 עצים.

5.1.2. ערבות בנקאית

5.1.2.1. במקרה שבו החליט פקיד היערות לתת רישיון כריתה או העתקה, והורה על נטיעה חלופית או על ביצוע העתקה, רשאי הוא לדרוש ערובה בנקאית בסכום ובתנאים שיוורה למימוש תנאי הרישיון (ראה נספח ה') – "נוהל עבודה בנושא ניהול ערבויות לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927")

5.1.2.2. גובה הערבות לא יעלה על שווי הנטיעה החלופית או על עלות ביצוע ההעתקה.

5.1.2.3. הערבות תהיה בתוקף עד תום מועד הנטיעה חלופית וקליטת העצים או עד להבטחת קליטת העץ המועתק, לפי העניין.

5.2. השגה על החלטת פקיד היערות

5.2.1. הרואה עצמו נפגע מהחלטה של פקיד היערות רשאי להגיש השגה לראש המנהל האזרחי.

5.2.1.1. ההשגה תוגש לראש המנהל האזרחי באמצעות הדואר האלקטרוני בכתובת mnz@mgar.co.il על גבי טופס "השגה על החלטה לגבי רישיון לכריתה או העתקת אילנות מוגנים" (ראה נספח ו'), בצירוף כל המסמכים הנלווים לבקשה המקורית וכן החלטת פקיד היערות הרשותי.

5.2.1.2. טלפון לבירורים: 074-7642929

5.2.1.3. בקשה כאמור תוגש עד תום תקופת הפרסום, כאמור בסעיף 4.2.7.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

5.2.2. אופן בדיקת ההשגה

- 5.2.2.1. עם קבלת ההשגה, יודיע ראש המנהל האזרחי לבעל הרישיון, לקמ"ט חקלאות ולפקיד היערות על-אודות קבלתה ויקפיא את הבקשה עד לסיום התהליך.
- 5.2.2.2. פקיד היערות יעביר לראש המנהל האזרחי את כל המסמכים הרלוונטיים לרישיון ובכלל זה:
 - 5.2.2.2.1. מסמכים שהוגשו על ידי המבקש.
 - 5.2.2.2.2. חוות דעת לעניין מתן הרישיון.
- 5.2.2.3. ראש המנהל האזרחי רשאי לבקש, תוך שבועיים מיום קבלת ההשגה, השלמת מסמכים רלוונטיים בהתאם לשיקול דעתו.
- 5.2.3. החלטה מנומקת בהשגה תשלח למבקש בתוך 21 ימים ממועד קבלת כל המסמכים הנדרשים.
- 5.2.4. ההחלטה תכנס לתוקף עם פרסומה.

5.3. ביטול או התליה של רישיון שלא במסגרת השגה

- 5.3.1. קמ"ט חקלאות רשאי, לאחר שנתן לבעל רישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את הרישיון או להתלותו, בהתקיים אחד מאלה:
 - 5.3.1.1. הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי.
 - 5.3.1.2. חדל להתקיים או הופר תנאי מהתנאים למתן הרישיון.
 - 5.3.1.3. הרישיון ניתן בניגוד לתנאים המפורטים בנוהל.

5.4. תוקף הרישיון

- 5.4.1. רישיונות כריתה או העתקה המונפקים לפי נוהל זה יעמדו בתוקפם עד חצי שנה, פקיד היערות רשאי להעריך את תוקפם לפי הצורך.

5.5. דיווחים תקופתיים

- 5.5.1. פקיד היערות ידווח אחת לחצי שנה לקמ"ט חקלאות על כל רישיונות הכריתה וההעתקה שהופקו על ידו.
- 5.5.2. אחת לשנה יפרסם פקיד היערות דוח שנתי המסכם את כל הכריתות והעתקות שאושרו. הדוח יפורסם באתר המנהל האזרחי.

6. נספחים

- 6.1. נספח א – הגדרות.
- 6.2. נספח ב – טופס בקשה לרישיון כריתה או רישיון העתקה לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927.
- 6.3. נספח ג – נוהל הכנת סקר עצים.
- 6.4. נספח ד – חישוב ערך נטיעה חלופית.
- 6.5. נספח ה – נוהל עבודה בנושא ניהול ערבויות לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927.
- 6.6. נספח ו – טופס השגה על החלטה לגבי רישיון לכריתת או העתקת אינ/ות מוגן/ים.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נספח א

הגדרות

1. "אילן מוגן" – עץ זית, עץ חרוב או אילן המוגן לפי חוק החורשות והיערות.
2. "גיזום" – התערבות בגידולו הטבעי של האילן באמצעות דילול, הסחה או הקצרת ענפים בכדי להתאים את האילן לסביבתו, לחזק את שלד העץ, לשפר את פריחתו, או להסיר חלקים פגועים או יבשים.
3. "העתקה" – עקירה של אילן מוגן או עץ בוגר משורשו ונטיעתו במקום אחר באופן שיבטיח את המשך צמיחתו.
4. "העתקה חלקית" – העתקת עץ עם חלק מנופו בתהליך הכולל חיתוך של שורשי העץ תוך בניית מערכת שורשים מצומצמת בקוטר של מטר וחצי עד שני מטרים, גיזום חלק מצמרת העץ תוך הותרת שלד ענפי העץ והעתקתו.
5. "העתקה מלאה" – העתקת עץ עם כל נופו בתהליך רב שלבי המכונה "ארגוז" הכולל חיתוך הדרגתי של שורשי העץ המתבצע על פני תקופה של עד שנתיים.
6. "כריתה" – חיתוך הגזע המרכזי של אילן מוגן או עץ בוגר בלא הותרת בדים, וכן כל פעולה הגורמת או העלולה לגרום למותו של אילן מוגן או עץ בוגר, לרבות ריסוס, הרעלה, הסרת קליפת העץ, שריפת העץ, חיתוך שורשיו או בנייה בתוך תחום קוטר צמרתו או עקירה, למעט עקירה במהלך העתקה.
7. "מומחה" – אגרונום, אקולוג, הנדסאי או אדריכל נוף שתחום עיסוקו העיקרי הוא עצים והינו רשום במאגר המומחים של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
8. "פקיד יערות" – פקיד יערות שהוסמך לכך מכוח הצו בדבר חוקי יעור ויערות.
9. "קמ"ט חקלאות" – מי שהתמנה על ידי ראש המנהל האזרחי לשמש כקצין מטה לענייני חקלאות באזור יהודה ושומרון.
10. "עץ בוגר" – עץ שגובהו שני מטרים לפחות מעל פני הקרקע, וקוטר גזעו, הנמדד בגובה 130 סנטימטרים מעל פני הקרקע, הוא 10 סנטימטרים לפחות, ולעניין עץ בוגר במגרש שייעודו בתכנית בת-תוקף הוא מגורים – קוטר גזעו 20 סנטימטרים לפחות.
11. "ערבות" – פקיד היערות רשאי להתנות את מתן רישיון הכריתה או העתקה בקבלת ערבות למימוש תנאי הרישיון.
12. "אתר האינטרנט של המינהל האזרחי" : בכתובת-
https://www.gov.il/he/departments/civil_administration_in_judea_and_samaria/govil-landing-page

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ב

טופס בקשה לרישיון כריתה או רישיון העתקה לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927

טופס בקשה והחלטה לגבי כריתה/ העתקה

1. פרטי מגיש הבקשה :

מספר תעודת זהות : _____
שם ומשפחה : _____
כתובת מגורים : _____
מס' טלפון : _____
דואר אלקטרוני : _____

2. השטח לגביו מוגשת בקשה הכריתה/ העתקה :

כתובת מדויקת _____ גוש _____ חלקה _____

3. מעמד מגיש הקשה הכריתה / העתקה :

בעלים : _____
חוכר : _____
בעל דירה בבית משותף : _____
מחזיק בנכס : _____
חובה לצרף אישור חתום ממרשם המקרקעין או ממנהל מקרקעי ישראל או מהרשות המקומית.
בבית משותף חלה גם חובת צירוף של אישור החתום בידי 75% מבעלי הדירות.

4. האילנות המוגנים שמבקשים לכרות / להעתיק :

מין העץ	מספר יחידות	כריתה/העתקה	סיבה/הערות

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

5. הסיבה שבשללה מוגשת הבקשה להוצאת רישיון כריתה/ העתקה :

- א. סכנה בטיחותית _____
ב. אילנות חולים או מגוונים _____
ג. סכנה בריאותית _____
ד. לצורכי בנייה / פיתוח בשטח שעליו צומחים האילנות _____

6. להלן פירוט המסמכים הרלוונטיים המצורפים לבקשה (יש לצרף לפי סוג הבקשה):

- א. אישור בעלות / חכירה / שכירות _____ לכל בקשה
ב. אישור בעלי דירות בבית משותף _____
ג. תכנית בנין ערים מפורטת תקפה _____ לבנייה או פיתוח
ד. אישורים רפואיים _____ לגבי סכנה בריאותית
ה. אישור מהנדס תשתיות _____ לגבי סכנה בטיחותית

7. המועד המבוקש לכריתה / העתקה : מתאריך _____ עד תאריך _____

שם ומשפחה _____ מס' ת"ז _____ חתימה _____ תאריך _____
8. המלצת הגורם האחראי לאילנות ברשות המוניציפאלית שבתחומה גדלים האילנות נשואי הבקשה :
שם ומשפחה _____ ת"ז _____ תפקיד _____
אני מאמת את כל הנתונים שבבקשה
וממליץ בזאת לאשר/ לא לאשר הבקשה (מחק המיותר)
הנימוקים : _____

תאריך : _____ חתימה _____

9. נא להחזיר למייל : mnz@mgar.co.il

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

לשימוש המשרד

10. המלצת יערן לאחר ביקור בשטח ביום _____ בהשתתפות: _____

לאשר / לא לאשר הבקשה .
הערות (לעבור לפי תרשים הזרימה בנוהל ולציין הפרטים לגבי הגיל, הגודל, הערך הנופי, הנדירות
והערך ההיסטורי של העץ) .

הערכת כמות העץ שמופיעה בבקשה : _____ מ"ק .
מצורפות תמונות של העץ/ים שבבקשת הכריתה העתקה _____ סמן X בריבוע במידה ומצורפות
שם ומשפחה _____ חתימה _____ תאריך _____

11. החלטה מורשה מתן הרישיונות האזורי (לאשר / לדחות הבקשה)

בתנאים הבאים: _____

שם ומשפחה _____ חתימה _____ תאריך _____

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ג

נוהל הכנת סקר עצים

מטרה

- יצירת שיטה אחידה ליישום דרישות חוק החורשות והיערות, לשנת 1927 שתוצריה הם כלי עבודה לעורך הבקשה, פקיד היערות ולמוסד התכנון לקבלת החלטות תכנוניות.

רקע

- בתהליך הכנת סקר עצים מעורבים שלושה גורמים מקצועיים:
 - מודד מוסמך.
 - סוקר-מומחה (לרבות: אגרונום/ אקולוג/ אדריכל נוף/ הנדסאי נוף) הרשום במאגר מומחים תקף של פקיד היערות במשרד החקלאות בישראל בנושא עצים (תחום תכנון משמר עצים ו/או תחום טיפול בעצים) או מאושר ע"י פקיד היערות הרלוונטי.
 - מתכנן/עורך הבקשה.
- תפקידם ותוצר עבודתם של המודד ושל הסוקר הינם לתת למתכנן/עורך הבקשה כלים לביצוע עבודת התכנון/שינוי תכנון קיים, תוך התחשבות בנתוני ערכיות העצים הבודדים/קבוצות העצים הנמצאים בשטח וזאת בטרם החל את עבודת התכנון המפורט.
- בנוהל זה יקבלו התייחסות הפרטים הנדרשים לסימון והגדרת העבודה הנדרשת מכל בעל מקצוע בתהליך.

פטור מהכנת סקר

- הנחיות אלה הינן בסיס רחב ועם זאת אינן מקיפות את כל המקרים הקיימים. מובהר בזאת כי באחד או יותר מהמקרים הבאים ניתן **לפטור מעריכת סקר מלא** כתנאי מוקדם להגשת הבקשה להיתר בניה/תכנית:
 - לא קיימים במגרש עצים על פי מפה מצבית עדכנית מפורטת (בתוקף חצי שנה) והצהרת עורך הבקשה.
 - במגרש נשוא הבקשה מצויים עד 5 עצים בוגרים בלבד.
 - תוספת בנייה ללא תוספת תכנית שטח, כגון: בניה על גגות, סגירת מרפסת, הוספת מעלית פנימית, פרגולה מבטון.
 - עורך הבקשה מצהיר שבמסגרת עבודת הבנייה ישמרו העצים הקיימים וסימן על פי נוהל מבא"ת את העצים במפה המצבית כעצים לשימור ונשמר מרחק מינימלי של 4 מטרים מקצה גזע העץ לאזור הבניה/החפירה.
- עורך הבקשה מצהיר, באמצעות סוקר (כהגדרתו להלן) ובחתימתו, שכל העצים הקיימים מופיעים ברשימת עצים המותרים לכריתה או שזוהו כעצים מתים.
- אין שינויים בייעודים ובשימושי קרקע, בקווי בניין או בתכנית קרקע המתירים בנייה לסוגיה בכל שטח שבתכנית תקפה קודמת לא הותרה בו בנייה.
- אין שינוי צפוי של פני הקרקע, לרבות שינוי מפלס פיתוח, לכל מטרה שהיא, המשפיעים על עצים בוגרים כגון: סלילת דרכים, מילוי עפר, חפירה וחציבה, הטמנת תשתיות בתת הקרקע, העברת תשתיות על קרקעות וכדומה.
- בתוכניות יער, שמורות טבע, אזורי נופש ופנאי ושטחים פתוחים, שהיקף הפיתוח והבניה בהם מצומצם או אפסי, ומאפייניהם הבולטים הם שטח פתוח אינטנסיבי או אקסטנסיבי למעט השטח בו מתוכננת בניה כלשהיא.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

10. תחום מחנה וותיק של ישוב כפרי או חלק ממנו, המאושר לבינוי בתכנית תקפה והכולל בתחומו מאות עצים בוגרים, לא ייכלל בתחום הסקר, למעט בתחום דרכים או רצועות מעבר לכלי רכב ושטחים המשנים ייעוד המוצעים בתכנית.

הגדרות

11. **"מפת מדידה"** – מפה טופוגרפית שמוצגים בה גם נתונים הנדרשים לקבלת היתר בנייה, או תשריט המשמש לתכנון הנדסי שתוצרו היתר בניה, עבודות פיתוח ועוד.

12. **"תכנית"** – תכנית מתאר מפורטת אשר ניתן להוציא מכוחה היתרי בניה.

13. **"התייעצות מוקדמת"** – בתכנית המכילה בתחומה כמות גדולה של עצים בין אם בחורשות, מתחמים, שדרות, שטחים פתוחים, חורשים ויערות, תתאפשר הקלה בביצוע סקר העצים המפורט בהתאם לכללים אלה. לצורך קבלת הנחיות מפורטות לביצוע הסקר יש לפנות להתייעצות מוקדמת בטרם תחילת מדידות לפקיד היערות הרלוונטי.

14. **"עץ בוגר"** – עץ שגובהו 2 מטרים לפחות מעל פני הקרקע וקוטר גזעו, הנמדד בגובה 130 ס"מ מעל פני הקרקע, הוא 10 ס"מ לפחות (קוטר הגזע הנמדד בגובה זהה - dbh). בייעוד מגורים, על קוטר הגזע להיות 20 ס"מ לפחות.

15. **"אילן מוגן"** – כהגדרתו בצו היערות (אילנות מוגנים).

16. **"עץ בוגר שאינו חייב ברישיון כריתה"** – עץ אשר נקבע לגביו בהודעה כי אין צורך בקבלת רישיון לכריתתו.

17. **"מספר עץ"** – המספר הרשום במפה או בתשריט ליד כל עץ או קבוצת עצים, וכן על העץ בשטח, באמצעי ברור וקריא.

18. **"גובה צוואר השורש של העץ"** – גובה מוחלט של פני הקרקע הקיימים באזור יציאת הגזע מהקרקע.

19. **"גובה העץ"** – גובה העץ בסנטימטרים, כפי שנמדד מצוואר השורש עד לקודקוד הענף המוביל (מרכזי). בדקלים יימדד הגובה מצוואר השורש ועד תחתית כתר הכפות (ללא הכפות עצמן).

20. **"קבוצת עצים" או "פוליגון עצים"** – ריכוז עצים ממין אחד או ממספר מינים, הנטועים יחדיו ומהווים יחידה נופית מובהקת שאיכותה נובעת ממכלול העצים המרוכזים בה יחדיו כקבוצה וניתן לתחום גבולותיה בקו מתאר רציף בגבול צמרות העצים הקיצוניים בקבוצה, כגון: מטע, חורשה, יער, שדרה, חורש טבעי.

א. עצים גדולים, בודדים וחריגים הנטועים בתוך גבולות הפוליגון, ימדדו ויסקרו כפרטים בודדים.

ב. קבוצת עצים המונה 20 פרטים ומטה, תיסקר באופן פרטני מלא ולא באופן מדגמי, כפי שיוגדר להלן לעניין מדגם פוליגון.

ג. שימוש בפוליגונים יעשה על פי רוב בשלב התכנון המוקדם ואינו בא כדי לפטור את המתכנן או עורך הבקשה מלבצע סקר פרטני, במידת הצורך, בשלב התכנון המפורט.

21. **"מדגם פוליגון"** – מדידה וסקירה חלקית של שטח הפוליגון לצורך קביעת סך ערכיותו.

א. הסוקר יבחר שטח/ים מתוך הפוליגון, אשר ייצגו ויאפיינו נאמנה את כלל שטח הפוליגון ביחס להרכב מיני העצים וצפיפותם בפוליגון. סך שטח המדגם לא יקטן מ- 15% משטח הפוליגון במלואו. במקרה של שדרת עצים אשר הוגדרה כפוליגון, יילקח מדגם של לפחות 20% מהפרטים בשדרה כולה.

ב. בעצים שיבחרו במדגם יערך סקר פרטני מלא, כנדרש בנוהל זה בנוגע לעצים בודדים. ממוצעי המדדים שיתקבלו מתוצאות המדגם יהוו את הניקוד לחישוב סך ערכיות הפוליגון.

22. **"עץ רב-גזעי"** – עץ בוגר בעל מספר גזעים מרכזיים המתפצלים מהקרקע או מתחת לגובה 130 ס"מ.

23. **"קוטר גזע"** – קוטר בס"מ של הגזע, כפי שנמדד בגובה 130 ס"מ (קוטר הגזע הנמדד בגובה זהה - dbh).

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

במקרה של קבוצת עצים, קוטר הגזע הוא ממוצע הקטרים על פי המדגם. במקרה של עץ רב-גזעי הקוטר יחושב לפי קוטר שלושת הגזעים העיקריים, ובתנאי שקוטרו של הגזע המרכזי מעל 10 ס"מ.

24. **"סך ערכיות העץ"** – סכימת ניקוד ערכיות העץ (בין 0-20 נקודות) בהתאם לסך המדדים הבאים:

א. **מצב בריאותי של העץ – 0-5 נקודות:** מצבו הבריאותי של העץ הנקבע על סמך בדיקה ויזואלית חיצונית ומתייחס למצב העץ במועד עריכת הסקר כולל התבחינים הבאים: נוכחות מזיקים, מחלות, ריקבונות, מצב צוואר השורש, נטיית הגזע, מבנה שלד העץ, נתוני בית הגידול ונתונים פיזיים נוספים המאפשרים הערכת מצבו הבריאותי ותוחלת חייו בהשוואה למין אליו העץ משתייך.

ניקוד מצבו הבריאותי של העץ יבוצע על פי הטבלה הבאה:

עץ שניקוד הבריאות שלו נקבע כ **3 ומטה** – ינמק הסוקר את קביעתו בעמודת ההערות בטבלת הסקר.

ניקוד	מצב בריאותי
0	עץ מת
1	זווית נטיית הגזע גדולה מ-45 מעלות מאנך ו/או שיעור הנגעים, הפגעים והריקבונות גדול מ-30% משטח איבר העץ הנסקר
2	זווית נטיית הגזע גדולה מ-30 מעלות מאנך ו/או שיעור הנגעים, הפגעים והריקבונות נמוך מ-30% משטח איבר העץ הנסקר
3	זווית נטיית הגזע גדולה מ-20 מעלות מאנך ו/או שיעור הנגעים, הפגעים והריקבונות נמוך מ-20% משטח איבר העץ הנסקר (עץ בעל מבנה שלדי בר תיקון בגיזום או טיפול אגרונומי)
4	זווית נטיית הגזע גדולה מ-10 מעלות מאנך ו/או שיעור הנגעים, הפגעים והריקבונות נמוך מ-10% משטח איבר העץ הנסקר (עץ בר שיקום מהיר יחסית)
5	זווית נטיית הגזע נמוכה מ-10 מעלות מאנך ו/או אין בעץ נגעים, פגעים או ריקבונות (עץ יציב מבחינה שלדית ובעל אופק חיים יציב)

לתשומת לב הסוקר, עצים המצויים במדרונות תלולים או אזורים מוכי רוחות כדוגמת חוף הים, נטיית גזע עץ מהאנך הינה פועל יוצא של התנאים הסביבתיים הטבעיים והסתגלותו של העץ לתנאים אלה, ואינם גורעת מניקוד בריאותו.

ב. **מיקום העץ – 1-5 נקודות:** ניקוד מיקומו של העץ במרחב מתייחס לשני מצבים עיקריים, עץ בתחום היישוב (ערים, ישובים כפריים וקהילתיים וכו') ועץ במרחב הפתוח. הבדלה זו נוצרה בשל ההקשר המרחבי של העץ ותועלתו הציבורית. היות שעצים במרחבים הבנויים משפיעים ישירות ולאורך זמן על הציבור – נמדדת השפעתם על פי מיקומם בממשק הציבורי. עצים המצויים במרחבים הפתוחים מצויים בסכנת פיתוח עיקרית מתשתיות אורכיות (כבישים, מחלפים, מסילות, צנרות הובלה לתשתיות) וחלקם הגדול מוגן בתחומי שמורות הטבע, היערות, והגנים הלאומיים.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

ניקוד	עצים בתוך היישוב
3	עצים בחצרות פרטיות – בלב השטח (במרחק העולה על 4 מטרים מדופן שפונה לשטח ציבורי)
4	עצים בחצרות פרטיות – צמודי דופן לשטחים ציבוריים (במרחק של עד 4 מטרים מדופן שפונה לשטח ציבורי)
5	עצים בשטחים ציבוריים (רחובות, רחבות עירוניות, שבצ"ים, שצ"פים וכדומה)
ניקוד	עצים בשטחים פתוחים
	העץ
	המקבץ מתוך מכלול העצים בשטח התכנית
1	בשטח התכנית נכללים עד 10% מכלל העצים במקבץ
2	בשטח התכנית נכללים עד 30% מכלל העצים במקבץ
3	בשטח התכנית נכללים עד 50% מכלל העצים במקבץ
4	-
5	עץ בודד בשטח פתוח
	עץ באזור מדברי או באזור יבש
	בשטח התכנית נכללים יותר מ-50% מכלל העצים במקבץ

- ג. קוטר חופת העץ – 1-5 נקודות: ניקוד קוטר חופת העץ נובע מהידע המצטבר כי איבר העץ התורם את מכלול התרומות הסביבתיות, האקולוגיות, הנופיות והאקלימיות הינו חופת העץ. לפיכך, ככל שחופת העץ גדולה יותר כך תרומתו למרחב הסביבתי רבה יותר.
- ד. ניקוד חופת העץ ייעשה על פי הטבלה הבאה:

מנעד קוטר החופה	ניקוד	ניקוד בעצים צריפיים, צרי נוף- לא כולל זקלים
מעל 12 מטרים	5	5
עד 12 מטרים	4	5
4-8 מטרים	3	5
2-4 מ'	2	4

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

עד 2מ'	1	3
--------	---	---

מדידת קוטר חופת העץ תתבצע עבור הקוטר המקסימאלי של החופה.

בנוסף, דקלים ינוקדו על פי עצים רגילים ולא עצים בעלי מופע צריפי/צר נוף.

ה. **ערך מין העץ – 1-5 נקודות:** ערך המין הממוצע בהתאם למפורט ב"נספח 1 – ערך מין משוכלל" להלן.

25. **"סך ערכיות הפוליגון"** – סכימת ניקוד ערכיות הפוליגון (בין 0-20 נקודות) ייקבע בהתאם לסך המדדים במדגם כהגדרתם להלן:

א. **מצב בריאותי של הפוליגון** – יקבע כהגדרתו בסעיף 24 (א) ביחס לכל עץ במדגם, ולאחר מכן יחושב ממוצע הניקוד בין כל העצים במדגם.

ב. **מיקום העץ של הפוליגון** – תיקבע כהגדרתו בסעיף 24 (ב) באופן אחיד ביחס לכל העצים במדגם.

ג. **קוטר חופת העץ בפוליגון** – יקבע כהגדרתו בסעיף 24 (ג) ביחס לכל עץ במדגם, ולאחר מכן יחושב ממוצע הניקוד בין כל העצים במדגם.

ד. **ערך מין הפוליגון** – כהגדרתו בסעיף 24 (ד) ביחס לכל עץ במדגם, ולאחר מכן יחושב ממוצע הניקוד בין כל העצים במדגם.

הערות:

26. הניקוד בכל מדד יצוין בנקודות שלמות בלבד, אין לציין חצאי נקודות.

27. שיטת הניקוד מתבססת על השיטה העשרונית, באופן המותאם לאפשר שימוש בנתוני המדדים בנוסחה לחישוב ערך חליפי (לצורך שימוש בניקוד המדדים כאן, יש לכפול כל מדד ב- 0.2 כך שיתאים לניקוד המדדים בנוסחת ערך חליפי שהינו בין 0-1).

28. קביעת ערכיות העצים למתכנן/עורך הבקשה תינתן על-ידי הסוקר, בהתאם לממצאי סקר העצים וסך ערכיות העץ/פוליגון, על-פי המדרג וכהגדרתה להלן:

א. **ערכיות גבוהה מאוד** – עצים/פוליגונים בעלי נקוד ערכיות **17-20 נקודות**, אשר בשל ערכיותם הגבוהה יש לשמרם במסגרת התכנון בכל דרך אפשרית.

ב. **ערכיות גבוהה** – עצים/פוליגונים בעלי נקוד ערכיות **14-16 נקודות**, אשר יש לבחון את היכולת לשמרם במסגרת התכנון העתידי. עצים בקטגוריה זו אשר לאחר בחינה (לרבות הצגת חלופות תכנוניות במידת הנדרש) ימצא על-ידי המתכנן/עורך הבקשה כי לא ניתן יהיה לשמרם במסגרת התכנון, תיבחן היתכנות העתקתם עפ"י המלצת הסוקר.

ג. **ערכיות בינונית** – עצים/פוליגונים בעלי נקוד ערכיות **7-13 נקודות**, אשר ניתן לשמרם במסגרת התכנון העתידי ובלבד שאינם פוגעים במטרות התכנית ובתכליתה. לחילופין יומלץ לכרתם.

ד. **ערכיות נמוכה** – עצים/פוליגונים בעלי נקוד ערכיות **0-6 נקודות**, שהינם עצים מתים, מסוכנים, בתהליך ניווני או שאינם חייבים ברישיון כריתה, אשר מומלץ לכרתם באופן מיידי וללא קשר ו/או תלות בתכנון העתידי.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

29. "היתכנות להעתקה" תינתן על פי חוות דעתו המקצועית של הסוקר, המסתמכת על שקלול סך ערכיות העץ כפי שעולה מן הסקר עם שיקולים ומדדים שונים הקשורים לעץ או לסביבתו או לאמצעים הטכניים הנדרשים להעתקתו, כגון:

- א. מין העץ ;
 - ב. מימדי העץ (קוטר גזע, קוטר נוף, גובה) ;
 - ג. מצב בריאותי של העץ ;
 - ד. תוחלת חיי העץ ;
 - ה. נדירות העץ ;
 - ו. מועד העתקה ;
 - ז. סוג הקרקע או המסלע ;
 - ח. תשתיות ;
 - ט. נגישות ;
 - י. אמצעים טכניים נדרשים ;
 - יא. קיום עצים דומים בגודלם במשתלה.
30. "אזור שורשים מוגן" מבטא את רדיוס הגנת השורשים שיש לשמר מפני עבודות בקרבת העץ. אזור שורשים מוגן נתון במטרים אותו יקבע הסוקר.

תכולת הסקר

31. להלן טבלה המפרטת את מסמכי סקר העצים ואת מסמכי התכנית הקשורים, כפי שיוגשו על-ידי המתכנן/עורך הבקשה לאישור פקיד היערות:

מספר	תוצר	דוגמא	תאור
1	תשריט סקר העצים	נספח 3	תשריט בקנה מידה שלא יפחת מ- 1:1250 הכולל תכנית מדידה מעודכנת, מצב מאושר ומצב מוצע (ככל הניתן) וסימון סטטוס העצים
2	טבלת סקר העצים	נספח 2.2	טבלה המפרטת את כל ממצאי סקר העצים, לרבות סיווג מדרג ערכיותם
3	טבלת חישוב מדגמי הפוליוגון	נספח 2.3	פרוט החישוב ואופן הביצוע של מדגם הפוליוגון
4	טבלה מסכמת	נספח 2.4	טבלה המסכמת את נתוני טבלת סקר העצים על-פי תכולת מיני העצים השונים בסקר והתפלגותם בהתאם למדרג ערכיותם
5	טבלה מידע מרכזת	נספח 2.5	טבלה סופית המרכזת את מדרג ערכיות העצים על-פי הסקר ואת הסטאטוס המוצע על-ידי עורך הבקשה

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

תפקיד המודד ותוצריו

32. תוצר עבודתו של המודד הינה מפת מדידה טופוגרפית עדכנית המכילה את מצאי העצים בשטחה. תוצר זה יאפשר התמצאות בשטח וכן בדיקה יעילה ומקצועית של מצאי העצים לצורך מתן כלי תכנוני משמעותי לאנשי המקצוע ולעורך הבקשה.

א. מפת מדידה טופוגרפית כוללת :

- (1) סימון מצב קיים.
- (2) סימון גבולות תחום התכנית.
- (3) סימון ומספור העצים הבוגרים (בהתאם להגדרתם לעיל) בתוך תחום התכנית (כולל עצים הנמצאים 5 מטרים מחוץ לגבולות תחום התכנית. במקרה של פוליון יסומן הפוליון בקו מתאר צמרות היקפי (באופן ברור ומובן) על-פי הנחיות הסוקר, כפי שיפורטו להלן. כל פוליון יסומן בקידומת pol (קיצור למילה polygon) וימוספר בהמשך לרצף מספור העצים במדידה.
- (4) בפוליונים יציין המודד על גבי המפה את שטח הפוליון במטרים רבועים (מ"ר), בסמוך למספר הפוליון.
- (5) ציון ערך קוטר הגזע, על-פי הגדרתו לעיל. במקרה של פוליון, ציון הערך הממוצע של קוטר הגזעים יעשה בתאום ועפ"י דרישת הסוקר.
- (6) סימון גובה פני הקרקע הטבעיים בסמוך לגזע העץ. במקרה של פוליון, ציון גובה פני הקרקע יעשה בתאום ועפ"י דרישת הסוקר.

ב. סימון בשטח :

- (1) סימון מספר עץ, כהגדרתו לעיל. על המודד לקבוע על כל עץ בשטח תווית עליה יופיע מספור העץ (בהתאמה למספורו על-גבי מפת המדידה). על התווית להיות ברורה ועמידה לקריאה במשך 12 חודשים.
- (2) במקרה של פוליון – סימון גבולות הפוליון (על גבי העצים הקיצוניים) באמצעי בר קיימא, אשר יאפשר התמצאות הסוקר בשטח.

ג. טבלת עצים כקובץ בפורמט Excel (לפי הדוגמא המצורפת להלן כנספח 2.1), הכוללת :

- (1) מספר העץ.
- (2) מיקום העץ.
- (3) גובה מוחלט של פני הקרקע הטבעיים בסמוך לגזע העץ.
- (4) קוטר גזע כפי שנמדד בגובה 130 ס"מ.
- (5) במקרה של פוליון חישוב שטחו.

33. הערה: המודד יגיש את הטבלה הנ"ל על נתוניה כקובץ בפורמט Excel פתוח לשימוש.

תפקיד הסוקר ותוצריו

34. תוצר עבודתו של הסוקר כהגדרתו לעיל, הינו הכנת סקר עצים, הגדרת ערכיותו של כל עץ/פוליון על פי המדדים המצוינים לעיל וריכוז המידע בטבלה מרכזת, שישמשו את המתכנן/עורך הבקשה בעבודת התכנון

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

לצורך הכנת התשריט/סקר העצים.

35. סקר העצים יחול על תחום התוכנית, כולל עצים המצויים 5 מטרים מחוץ לגבולות אלו.
36. במקרה אשר הנחה פקיד היערות לאחר התייעצות מוקדמת, כהגדרתה לעיל, ו/או המתכנן/עורך הבקשה לביצוע סקר הכולל בתוכו פוליונים, באחריות הסוקר לבחון את הנושא ולהנחות את המודד בקביעת מיקום קו המתאר של הפוליון, זאת טרם יציאת המודד לשטח. קביעת קו המתאר לקבוצה (פוליון) יעשה בסיור בשטח ו/או בעזרת תצלום אוויר.
37. באחריות הסוקר לבצע מדגם, כהגדרתו לעיל, לצורך קביעת סך ערכיות הפוליון. הסוקר יסמן על גבי המפה את המיקום הכללי של המדגם/ים.
38. כמו כן, יצרף הסוקר את טבלת המדגם/ים (לפי הדוגמא המצורפת להלן כנספח 2.3).
39. הסוקר ירכז את כל הנתונים בטבלת סקר העצים אשר תוגש כקובץ בפורמט Excel (לפי הדוגמא המצורפת להלן כנספח 2.2), הכוללת:
- מספר העץ/הפוליון (בהתאמה לנתוני המודד עפ"י מספרו במפת המדידה).
 - במקרה של פוליון יסומן הפוליון בקידומת pol (קיצור למילה polygon) וימוספר בהתאמה לנתוני המודד עפ"י מספרו במפת המדידה.
 - מין העץ (ציון שם תקני. ציון שם מדעי הינו חיוני אך אינו חובה). במקרה של פוליון: תאור הפוליון (חורשה/שדרה/חורש טבעי וכד', לרבות ציון מיני העצים בפוליון).
 - כמות העצים. במקרה של פוליון ציון כמות העצים בפוליון המחושבת לפי המדגם.
 - גובה העץ במטרים. במקרה של פוליון - ציון הגובה הממוצע לפי המדגם.
 - קוטר גזע בסנטימטרים, בהתאמה לנתוני המודד או בהשלמות/התיקונים הנדרשים. כמו כן, ניתן לפצל לשתי עמודות: באחת לציין את כמות הגזעים ובשנייה את קוטרם. במקרה של פוליון ציון קוטר גזעי העצים, הממוצע לפי המדגם.
 - מצב בריאותי של העץ/פוליון (ניקוד 0-5).
 - מיקומו של העץ/פוליון (ניקוד 0-5).
 - ערך מין העץ/פוליון (ניקוד 0-5).
 - קוטר חופת העץ/פוליון (ניקוד 0-5).
 - סך ערכיות העץ/פוליון (ניקוד 0-20), כולל סימול בצבע בהתאם למדרג ערכיות העצים:
- בצבע **אדום** עץ/פוליון בערכיות גבוהה מאוד.
 - בצבע **ירוק** עץ/פוליון בערכיות גבוהה.
 - בצבע **אפור** עץ/פוליון בערכיות בינונית.
 - בצבע **צהוב** עץ/פוליון בערכיות נמוכה.
- הערה: לעץ אשר אובחן על-ידי הסוקר כעץ מת, יציין הסוקר בטבלת הסקר ניקוד 0 בכל ארבעת המדדים, כך שסך ערכיות העץ יהיה 0 (אפס).
- יב. שווי העץ (ינקב ב-ש), ויחושב על-פי חוק החורשות והיערות לחישוב ערך חליפי לעצים, עפ"י הנוסחה שלהלן. במקרה של פוליון, השווי ייחשב באמצעות מכפלת שווי העץ הממוצע לפי המדגם בכמות העצים בפוליון.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

(1) נוסחה לחישוב ערך חליפי:

מיקום העץ X מצב העץ X ערך המין X גודל העץ X 20 ש"ח = הערך החליפי של העץ (ש"ח)

(2) נוסחה לחישוב ערך חליפי למיני דקלים:

הערך החליפי של דקל (ש"ח) = גובה העץ X ערך המין X מצב העץ X מיקום העץ X 1,500 ש"ח

(3) הערה: חישוב הערך החליפי יעשה בהתאם להקבלת ההגדרות כמפורט:

הגדרה בנוסחת ערך חליפי	הנתון המתאים בנוהל זה
מיקום העץ =	עפ"י המדד : מיקום העץ
מצב העץ =	עפ"י המדד : מצב בריאותי של העץ
ערך המין =	עפ"י המדד : ערך מין העץ
גודל העץ =	חישוב שטח פני חתך הגזע (בסמ"ר) בהסתמך על נתון קוטר הגזע

יג. היתכנות להעתקה כהגדרתה לעיל.

יד. הערות. יש לרשום הערות לגבי מצב העץ, סביבתו וכל מידע נוסף אשר עשוי לשמש את המתכנן/עורך הבקשה, לרבות נימוקי ניקוד בריאות העץ אם נקבע ל-3 נקודות ומטה. במקרה של פוליון ציון שטח הפוליון ומספר המדגמים שנלקחו.

טו. במידת הצורך, יצורפו תמונות מייצגות של העצים בפרויקט ו/או של עצים בעלי חשיבות מיוחדת.

טז. טבלה מסכמת – טבלה בפורמט Excel (לפי הדוגמא המצורפת להלן כנספח 2.4), אשר בה ירכז הסוקר את נתוני טבלת סקר העצים עפ"י תכולת מיני העצים השונים והפוליונים בסקר והתפלגותם בהתאם למדרג/מידת ערכיותם.

תפקיד המתכנן/עורך הבקשה ותוצריו

40. תוצר עבודתו של המתכנן/עורך הבקשה, כהגדרתו לעיל, הינו לרכז את תהליך התכנון בהקשר לעצים, לרבות:

א. התאמת התכנון לתוצרי הסקר ולחשיבות/ערכיות העצים/פוליונים בשטח התכנית, תוך בחינת חלופות, ככל שהדבר מתאפשר.

ב. הטמעת נתוני המדידה והמלצות הסוקר בתכניותיו וקביעת סטטוס העצים (שימור/העתקה/כריתה).

ג. עריכה והגשת תכניות מתאר, לרבות טבלת מידע מרכזת (לפי הדוגמא המצורפת להלן כנספח 2.5), טבלה אשר תוצג לצד או בנפרד מהמפה/התשריט בה ירוכזו הנתונים בהתאם לאמור בנוהל זה.

ד. הטמעת תוצאות הסקר והשלכותיהן בקרב שאר גורמי התכנון הרלוונטיים לפרויקט (מתכנן תנועה, ניקוז, בינוי וכד').

ה. בשלב התכנית, הטמעת הוראות לעניין שימור והעתקת עצים בתקנון התכנית.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

ו. בשלב תכנון מפורט לביצוע/היתר בניה, הטמעת מפרטי שימור והעתקה אשר יוכנו על ידי הסוקר או מומחה אחר בתחום.

נספחים:

1. טבלת ערך המין.
2. דוגמאות לטבלאות הסקר:
 - 2.1. דוגמא לטבלת המודד.
 - 2.2. דוגמא לטבלת סקר העצים, שנערכה על-ידי הסוקר.
 - 2.3. דוגמא לטבלת חישוב מדגמי הפוליון, שנערכה על-ידי הסוקר.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

- 2.4. דוגמא לטבלה המסכמת את ערכיות העצים, בהתאם למיני העצים/פוליגונים, שנערכו על-ידי הסוקר.
- 2.5. דוגמא לטבלת מידע מרכזת, שנערכה על-ידי המתכנן/עורך הבקשה.
3. תשריט לדוגמא שנערך על-ידי המתכנן.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

נספח 1

טבלת ערך המין

מינים עצים אשר אין לגביהם ניקוד בטבלה שלהלן, באחריות הסוקר לפנות למטה פקיד היערות במנא"ז במייל roior@moag.gov.il על מנת לקבל אישור לניקוד זה.

שם המין	שם מדעי	ערך המין 2018
אבוקדו אמריקני (זנים שונים)	<i>Persea americana</i>	3
אגוז המלך	<i>Juglans regia</i>	3
אגוז שחור	<i>Juglans nigra</i>	3
אגון גמיש	<i>Agonis flexuosa</i>	3
אגס סורי	<i>Pyrus syriaca</i>	3
אגס קלרי	<i>Pyrus calleryana</i>	3
אגס תרבותי	<i>Pyrus communis</i>	2
אדנסוניה מאוצבעת	<i>Adansonia digitata</i>	4
אדר ברגר	<i>Acer buergerianum</i>	3
אדר כפני	<i>Acer palmatum</i>	2
אדר מילני	<i>Acer negundo</i>	2
אדר מצוי	<i>Acer campestre</i>	3
אדר סורי	<i>Acer obtusifolium</i>	4
אוג אזמלני	<i>Rhus lancea</i>	3
אוג הבורסקאים	<i>Rhus coriaria</i>	3
אוג הדונג	<i>Rhus succedanea</i>	2
אוג הקופל	<i>Rhus copallina</i>	3

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

3	Eugenia uniflora	אוגניה חד-פרחית
4	Pinus roxburghii	אורן ארץ-עלים
4	Pinus pinea	אורן הגלעין
3	Pinus pinaster	אורן החוף
3	Pinus halepensis	אורן ירושלים
3	Pinus canariensis	אורן קנרי
3	Pinus brutia	אורן קפריסאי
1	Melia azedarach	אזדרכת מצויה
1	Ailanthus altissima	אילנטה בלוטית
3	Inga vera	אינגה אמיתית
3	Eucalyptus leucoxylon	איקליפטוס בהיר-קליפה
3	Eucalyptus camadulensis	איקליפטוס המקור
3	Eucalyptus torquata	איקליפטוס הצאורון
3	Eucalyptus gomphocephala	איקליפטוס מסמרי
3	Albizia julibrissin	אלביציה ורודה
3	Albizia lebbeck	אלביציה צהובה
5	Pistacia atlantica	אלה אטלנטית
4	Pistacia palaestina	אלה ארץ-ישראלית
3	Pistacia chinensis	אלה סינית
4	Quercus robur	אלון אנגלי
4	Quercus pedunculiflora	אלון ארץ-עוקצים
5	Quercus ilex	אלון הגלעין
4	Quercus libani	אלון הלבנון
5	Quercus suber	אלון השעם
5	Quercus ithaburensis	אלון התבור

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

5	Quercus boissieri	אלון התולע
5	Quercus calliprino	אלון מצוי
4	Quercus cerris	אלון שסוע
3	Erythrina abyssinica	אלמוגן אתיופי
3	Erythrina indica	אלמוגן הודי
3	Erythrina crista-galli	אלמוגן כרבולתי
3	Erythrina corallodendrum	אלמוגן רחב-עלים
4	Pistacia vera	אלת הבוטנה
3	Enterolobium cyclocarpum	אנטרולוביום עגול-פרי
3	Diospyros virginiana	אפרסמון אמריקני
2	Diospyros kaki	אפרסמון יפני (זנים שונים)
2	Persica vulgaris	אפרסק מצוי (זנים שונים)
2	Acmena smithii	אקמנה סמיטי
4	Araucaria heterophylla	אראוקריה רמה
4	Araucaria bidwiillii	אראוקריית בידוויל
5	Cedrus atlantica	ארז אטלנטי
5	Cedrus deodara	ארז הימלאי
5	Cedrus libani	ארז הלבנון
2	Rhamnus alaternus	אשחר רחב-עלים
3	Tamarix aphylla	אשל הפרקים
2	Tamarix chinensis	אשל סיני
3	Bauhinia variegata	בוהיניה מגוונת
4	Bolusanthus speciosus	בולוסנתוס נאה
3	Bombax ceiba	בומבק צייבה
2	Ulmus americana	בוקיצה אמריקנית
2	Ulmus pumila	בוקיצה נמוכה

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

3	Ulmus parvifolia	בוקיצה קטנת-עלים
3	Ulmus canescens	בוקיצה שעירה
3	Phillyrea latifolia	בר-זית בינוני
4	Cupressus arizonica	ברוש אריזוני
4	Cupressus funebris	ברוש בכות
2	Cupressus macrocarpa	ברוש גדול-פירות
4	Cupressus sempervirens	ברוש מצוי
4	Cupressus lusitanica	ברוש פורטוגלי
4	Cupressus glabra	ברוש קירח
4	Cupressus cashmeriana	ברוש קשמירי
3	Metrosideros excelsa	ברזילי הדור
3	Brachychiton discolor	ברכיכטון דו-גוני
3	Brachychiton aserifolius	ברכיכטון אדרי
3	Brachychiton australis	ברכיכטון אוסטרלי
3	Brachychiton bidwillii	ברכיכטון בידוויל
3	Brachychiton rupestris	ברכיכטון הסלעים
3	Brachychiton populneum	ברכיכטון צפצפתי
2	guajava Psidium	גואיבה מצויה (זנים שונים)
2	cattleianum Psidium	גואיבה תותית (זנים שונים)
4	Ginkgo biloba	גינקו דו-אונתי
3	Gleditsia triacanthos	גלדיצייה תלת-קוצית
3	Grevillea robusta	גרווילאה חסונה
3	Prunus subgenera cerasus	דובדבן
3	Platanus acerifolia	דולב אדרי
4	Platanus orientalis	דולב מזרחי
4	Platanus mexicana	דולב מכסיקני
3	Platanus racemoca	דולב קליפורני

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

3	Dombeya rotundifolia	דומביאה עגולת-עלים
2	Tecoma stans	דק-פרי זקוף
3	Tecoma castanifolia	דק-פרי ערמוני
4	Dracaena draco	דרקונית קנרית
2	Citrus paradisi	הדר האשכולית
2	Citrus medica	הדר האתרוג
3	Citrus aurantium	הדר החושש
3	Citrus limon	הדר הלימון
2	Citrus reticulata	הדר המנדרין
2	Citrus grandis	הדר הפומלו
2	Citrus sinensis	הדר התפוז
3	Hovenia dulcis	הובניה מתוקה
2	Homalanthus populifolius	הומלנתוס צפצפתי
3	Heteromeles arbutifolia	הטרומלס קטלבי
2	Hibiscus elatus	היביסקוס רם
3	Hymenosporum flavum	הינומית צהובה
4	Olea europaea	זית אירופי
4	Zelkova serrate	זלקובה משורית
4	Balanites aegyptiaca	זקום מצרי
3	Khaya nyasica	חאיה ניאסית
2	Cydonia oblonga	חבוש מוארך
4	Eriobolus trilobatus	חוזרר החורש
2	Euphorbia cotinifolia	חלבוב דמוי-קוטינוס
2	Euphorbia tirucalli	חלבוב רותמי
4	Ceratonia siliqua	חרוב מצוי
4	Tabebuia impetiginosa	טבבויה איפה
3	Tabebuia chrysantha	טבבויה צהובה

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

3	Tetraclinis articulate	טטראקליניס מפריק
4	Taxodium distichum	טכסודיון דו-טורי
3	Radermachia sinica	טקומן סיני
3	Terminalia arjuna	טרמינליה הודית
2	Prosopis juliflora	ינבוט המסקיטו
3	Prosopis alba	ינבוט לבן
3	Elaeagnus angutifolia	יצהרון מכסיף
2	Jatropha integerrima	יתרופית תמימה
3	Chorisia insignis	כוריזיה בקבוקית
4	Chorisia speciosa	כוריזיה הדורה
3	Chitalpa tashkentensis X	כיטלפת טשקנט X
3	Chilopsis linearis	כילופסיס סרגלי
4	Cercis siliquastrum	כליל החורש
3	Cercis canadensis	כליל קנדי
4	pterospermum acerifolium	כנוף-זרע אדרי
3	Cassia fistula	כסיית האבוב
3	Alectryon tomentosum	כרבב לביד
4	Styrax officinalis	לבנה רפואי
3	Lagunaria patersonii	לגונריית פטרסון
3	Lagerstroemia indica	לגרסטרמיה הודית
3	Ligustrum japonicum	ליגוסטרום יפני
3	liquidambar styraciflua	ליקווידמבר לבני
3	Harpephyllum caffrum	מגלון אפריקני
4	Magnolia grandiflora	מגנוליה גדולת-פרחים

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

3	Moringa oleifera	מורנגה מכונפת
3	Moringa peregrine	מורנגה רותמית
4	Metasequoia glyptostroboides	מטאסקוויה סינית
3	Fraxinus Americana	מילה אמריקנית
4	Fraxinus uhde	מילה ירוקת-עד
3	Fraxinus ornus	מילה לבנת-פרחים
4	Fraxinus syriaca	מילה סורית
4	Fraxinus pennsylvanica	מילה פנסילונית
3	Celtis africana	מיש אפריקני
4	Celtis bungeana	מיש בונגה
4	Celtis australis	מיש דרומי
3	Celtis sinensis	מיש סיני
3	Tipuana tipu	מכנף נאה
3	Melaleuca spp.	מללויקה מינים שונים
3	Mangifera indica	מנגו הודי
3	Macadamia tetraphylla	מקדמיה רבועה
4	Maerua crassifolia	מרואה עבת-עלים
2	Markhamia lutea	מרקמיה צהובה
3	Spathodea campanulata	מתחלית פעמונית
2	Solanum macranthum	סולנום גדול
3	Sophora secundiflora	סופורה אמריקנית
4	Sophora japonica	סופורה יפנית
4	Jacaranda mimosifolia	סיגלון עלי-מימוסה
3	Syzygium austral	סיזיגיון אוסטרלי

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

3	Syzygium jambolan	סיזיגיון ימבולן
3	Syzygium paniculatum	סיזיגיון מכבדי
4	Dalbergia sissoo	סיסם הודי
4	Sapium sebiferum	ספיון השעוה
4	Sequoia sempervirens	סקויה נאה
4	Crataegus azarolus	עוזרר אדום
4	Crataegus aronia	עוזרר קוצני
4	Laurus nobilis	ער אציל
3	Salix acmophylla	ערבה מחודדת
2	Salix humboldtiana	ערבה צריפית
3	Salix babylonica	ערבת בבל
4	Juniperus excels	ערער רם
3	Cordia myxa	ערף דביק שמו שונה לגופן המדבר (נקרא גם ערף המדבר)
4	Calodendrum capensis	פארון הכף
4	Podocarpus macrophyllus	פודוקרפוס גדול-עלים
4	Podocarpus falcatus	פודוקרפוס מגלי
2	Paulownia fortune	פולובניית פרוטון
3	Pongamia pinnata	פונגמיה מנוצה
3	Pterocarya fraxinifolia	פטרקריה מיילנית
3	Feijoa sellowiana	פיג'ואה תרבותית
4	Phytolacca dioica	פיטולקה דו-ביתית
4	Pittosporum undulatum	פיטוספורוס גלוני
4	Pittosporum tobira	פיטוספורוס יפני
3	Ficus auriculata	פיקוס אוזני

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

4	Ficus bengalensis	פיקוס בנגלי
3	Ficus benjamina	פיקוס בנימינה
3	Ficus elastic	פיקוס הגומי
4	Ficus microcarpa	פיקוס השדרות
4	Ficus sycomorus	פיקוס השקמה
3	Ficus carica	פיקוס התאנה
3	Ficus rubiginosa	פיקוס חלוד
3	Ficus lyrata	פיקוס כינורי
4	Ficus oblique	פיקוס מעוקם
3	Ficus binnendijkii	פיקוס צר-עלים
3	Ficus religiosa	פיקוס קדוש
4	Firmiana simplex	פירמיאנה פשוטה
3	Plumeria rubra	פלומריה ריחנית
3	Schinus molle	פלפלון בכות
2	Schinus terebinthifolius	פלפלון דמוי-אלה
3	Koelreuteria bipinnata	פנסית דו-נוצתית
3	Koelreuteria paniculata	פנסית מכבדית
2	Carica papaya	פפיה מצויה
0	Parkinsonia aculeata	פרקינסוניה שיכנית
4	Delonix regia	צאלון נאה
0	Leucaena leucocephala	צחר כחלחל
4	Ceiba Pantandra	צייבה מחומשת
3	Ilex cornuta	צינית מקרינה
3	Populus alba	צפצפה מכסיפה
3	Populus angulate	צפצפה מקוצעת
3	Populus nigra 'Italica'	צפצפה שחורה 'איטלקית'
4	Populus euphratica	צפצפת הפרת

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

3	Cotinus coggygia	קוטינוס מזרחי
3	Colvillea racemosa	קולווילאה אשכולית
3	Cussonia spicata	קוסוניה משובלת
3	Cupaniopsis anacardioides	קופניון אנקרדי
3	Corymbia torelliana	קורימביה (איקליפטוס) טורל
4	Corymbia (Eucalyptus) citriodora	קורימביה (איקליפטוס) לימוני
3	Corymbia ficifolia	קורימביה (אקליפטוס) אדום
3	Casuarina stricta	קזוארינה אשונה
3	Casuarina equisetifolia	קזוארינה שבטבטית
5	Arbutus andrachne	קטלב מצוי
4	Arbutus unedo	קטלב משונן
3	Catalpa bignonioides	קטלפה ביגנונית
4	Kigelia pinnata	קיגליה מנוצה
4	Cinnamomum camphora	קינמון קמפורי
3	Callitris glaucophylla	קליטריס כחלחל
3	Callistemon phoeniceus	קליסטמון אדום
3	Callistemon viminalis	קליסטמון הנצרים
3	Callistermon spp.	קליסטמון מינים שונים
3	Callistemon citrinus	קליסטמון תרוג
4	Xylosma salzmannii	קסילוסמת זלצמן
3	Carya illinoensis	קריית הפקן
3	Citharexylum spinosum	קתרוסית מרובעת
2	Robinia pseudo-acacia	רוביניה בת-שיטה
3	Ravenala madagascariensis	רוולנה מדגסקרית
3	Punica granatum	רימון מצוי

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

3	Betula pendula	שדר משתלשל
3	Schotia latifolia	שוטיה רחבת-עלים
3	Prunus cerasifera 'Atropurpurea'/'Nigra'	שזיף דובדבני 'אדום'/'שחור'
2	Prunus spp.	שזיף מינים שונים
3	Prunus campanulata	שזיף פעמוני
4	Zizphus spina-christi	שיזף מצוי
0	Acacia saligna	שיטה כחלחלה
4	Faidherbia albida	שיטה מלבינה
3	Acacia pendula	שיטה משתלשלת
4	Acacia tortilis	שיטה סוככנית
4	Acacia raddiana	שיטה סלילנית
1	Vachellia farnesiana	שיטת המשוכות
5	Vachellia gerrardii	שיטת הנגב
0	Acacia salicina	שיטת עלי-ערבה
3	Peltophorum africanum	שלטית אפריקנית
3	Peltophorum dubium	שלטית מקומטת
3	Schizolobium parahybum	שסע פרהיבי
3	Eriobotrya japonica	שסק יפני
3	Amygdalus communis	שקד מצוי
3	Thuja spp.	תויה מינים שונים
3	Morus alba	תות לבן
4	Morus nigra	תות שחור
4	Tamarindus indica	תמרנד הודי
3	Thespesia populnea	תספזיה צפצפתית

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

טבלת ערך המין עבור דקליים :

שם עברי	שם מדעי	ערך המין 2018
ארכי-תמר אלכסנדרה	Archontophoenix alexandrae	3
בוטיה דרומית	Butia capitata	3
ביסמרקיה אצילה	Bismarckia nobilis	3
דום מצרי	Hyphaena thebaica	4
דיפסיס לוטסנס	Dypsis lutescens	3
דיפסיס משולש	Dypsis decarii	3
דקל זנב השועל	Wodyetia bifurcata	3
ושינגטוניה חוטית	Washingtonia filifera	3
ושינגטוניה חסונה	Washingtonia Robusta	2
טרכיקרפוס פורטון	Trachycarpus fortunei	3
כמרופס נמוך	Chamaerops humilis	3
ליוויסטונה מינים שונים	Livistonia spp.	3
סבל פלמטו	Sabal palmetto	3
סייגרוס רומנזוף	Syagrus romanzoffianum	2
קנטיה פורסטר	Howea (Kentia) forsteriana	3
קריוטה נאה	Caryota mitis	3
רוניאת הפלגים	Ravenea rivularis	2
רומם מלכותי	Roysoetnea regia	3
רפיס רם	Rhapis excalsa	2
תמר מצוי	Phoenix dactylifera	4
תמר נטוי	Phoenix reclinata	3
תמר קנרי	Phoenix canariensis	2

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

נספח 2

2.1 דוגמא לטבלת המודד

שטח הפולגון (מ"ר)	קוטר גזע (ס"מ)	גובה קרקע	Y	X	מספר העץ
	40	112.56	770125.497	210469.791	1
	40	112.74	770128.332	210463.826	2
	30	112.97	770131.371	210457.642	3
	25	112.96	770134.717	210450.743	4
	45	112.96	770137.440	210443.985	5
1,050	35	112.93	770140.129	210437.593	pol 6
	20	113.54	770143.199	210430.463	7
	100	113.26	770154.644	210425.406	8
	45	111.22	770156.339	210426.966	9
	50	111.34	770152.314	210411.632	10
	40	111.46	770146.948	210408.145	11
	20	109.24	770143.091	210408.480	12
	20	109.76	770136.003	210410.969	13
	30	109.80	770130.933	210409.267	14
	30	109.84	770134.554	210404.167	15
	60	109.22	770132.285	210398.490	16
	20	113.76	770118.615	210394.359	17

זל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

2.2 דוגמא לטבלת סקר העצים, שנערכה על-ידי הסוקר

מספר העץ/ פוליון	מין העץ/ תאור הפוליון	כמות עצים	גובה העץ (מ')	קוטר גזע (ס"מ)	ניקוד מצב בריאות י (0-5)	ניקוד מיקום העץ (0-5)	ניקוד ערך מין העץ (0-5)	ניקוד חופת העץ (0-5)	סך ערכיות העץ/ פוליון (0-20)	אזור שורשים מוגן רדיוס במ'	שווי העץ (₪) ליחידה/ פוליון	היתכנות העתק ה	הערות
1	שסע פרהיבי	1	12	40	4	5	3	4	16	5	10,852	נמוכה	מין נדיר, פרט חיוני ומרשים, ראוי לשימור
2	זית אירופי	1	5	37	1	1	4	1	7	3	688		פרט מנוון
3	זית אירופי	1	5	30	3	3	4	3	13	3	4,069	גבוהה	
4	זית אירופי	1	5	25	3	3	4	3	13	3	2,826	גבוהה	
5	אלון מצוי	1	8	44	3	3	5	3	14	6	10,942	בינונית	נטוע באזור סלעי
pol 6	שדרת תמר מצוי	30	8	35	4	4	4	2	14	1	221,558		שטח השדרה : 1,050 מ"ר
7	אורן הגלעין	1	3	20	3	3	4	3	13	5	1,507	נמוכה	
8	אורן הגלעין	1	11	100	5	5	4	5	19	5	125,600	נמוכה	ראוי לשימור, פרט מרשים וגדול

זל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

9	סיגלון עלי- מימוזה	1	10	45	4	4	4	3	15	5	14,243	גבוהה	עץ מאוזן
10	אנטרולוב יום עגול- פרי	1	12	50	4	4	3	4	15	5	15,072	בינונית	
11	אלמוגן רחב- עלים	1	7	38	3	3	3	4	13	6	4,897	גבוהה	פצעי גזע
12	אלון מצוי	1	3	22	1	1	5	1	8	6	304		
13	אלון התבור	1	5	20	3	3	5	3	14	5	2,261	גבוהה	
14	עץ מת	1			0	0	0	0	0		0		

מקרא צבעים למדרג הערכיות בטבלה:

- עצים שסך ערכם 17-20 נקודות, יסומנו בצבע **אדום** וקביעת ערכיותם למתכנן הינה **"ערכיות גבוהה מאוד"**.
- עצים שסך ערכם 14-16 נקודות, יסומנו בצבע **ירוק** וקביעת ערכיותם למתכנן הינה **"ערכיות גבוהה"**.
- עצים שסך ערכם 7-13 נקודות, יסומנו בצבע **אפור** וקביעת ערכיותם למתכנן הינה **"ערכיות בינונית"**.
- עצים שסך ערכם 0-6 נקודות, יסומנו בצבע **צהוב** וקביעת ערכיותם למתכנן הינה **"ערכיות נמוכה"**.

זל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

זל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

2.3 דוגמא לטבלת חישוב מדגמי הפוליגון, שנערכה על-ידי הסוקר

מספר העץ	מין העץ	כמות עצים	גובה העץ (מ')	קוטר גזע (ס"מ)	מצב בריאותי (0-5)	מיקום העץ (0-5)	ערך מין העץ (0-5)	חופת העץ (0-5)	סך ערכיות העץ (0-20)	שווי העץ (₪) (ליחידה/פוליגון)	היתכנות העתקה	הערות
pol 23	חורשה ממוצע מדגמים:	270	8	31	3	4	3	2	12	1,012,893		שטח החורשה : 2,000 מ"ר נלקחו 2 מדגמים מייצגים של 100 מ"ר
מדגם 1	אורן ירושלים	1	12	38	2	4	2	3	11	2,902		
	אורן ירושלים	1	10	40	3	4	2	3	12	4,823		
	אורן ירושלים	1	14	41	3	4	2	3	12	5,067		
	אורן ירושלים	1	8	35	4	4	2	3	13	4,924		
	אורן ירושלים	1	8	36	5	4	2	3	14	6,511		
	אורן ירושלים	1	7.5	25	1	4	2	2	9	628		
	אורן ירושלים	1	10	28	0	0	0	0	0	0		עץ מת
	אורן ירושלים	1	11	28	3	4	2	2	11	2,363		

זל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

		3,151	13	3	2	4	4	28	11	1	אורן ירושלים	
		4,924	13	3	2	4	4	35	12	1	אורן ירושלים	
		1,809	10	2	2	4	2	30	9	1	אורן ירושלים	
		2,918	14	3	4	4	3	22	6	1	חרוב מצוי	
		3,335	11	3	2	4	3	32	10	12	ממוצע מדגם 1:	

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

2.4 דוגמה לטבלה המסכמת את ערכיות העצים, בהתאם למיני העצים/פוליגונים, שנערכה על-ידי הסוקר

סה"כ	קביעת ערכיות העצים				שם מדעי/תאור הפוליגון	מין העץ/פוליגון
	ערכיות נמוכה	ערכיות בינונית	ערכיות גבוהה	ערכיות גבוהה מאוד		
9			7	2	Pinuspinea	אורן הגלעין
1			1		Quercusithaburensis	אלון התבור
2		1	1		Quercuscalliprinos	אלון מצוי
1			1		Erythrinacorallodendrum	אלמוגן רחב-עלים
1				1	Enterolobiumcyclocarpum	אנטרולוביום עגול-פרי
5		1	4		Oleaeuropaea	זית אירופי
1				1	Jacaranda mimosifolia	סיגלון עלי-מימוזה
1	1					עץ מת
1				1	Schizolobiumparahybum	שסע פרהיבי
2			2		Callitris spp.	קליטריסמ.ל.
30			30		שדרת תמר מצוי	pol 6
270			270		חורשה מעורבת	pol 23
324	1	2	316	5	סה"כ:	

5 עצים בערכיות גבוהה מאוד – 1.5%

316 עצים בערכיות גבוהה – 97.5%

2 עצים בערכיות בינונית – 0.5%

1 עץ בערכיות נמוכה – 0.5%

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

2.5 דוגמא לטבלת מידע מרכזת, שנערכה על-ידי המתכנן/עורך הבקשה

מספר העץ	מין העץ	כמות עצים	גובה העץ (מ')	קוטר גזע (ס"מ)		סך ערכיות העץ 0-20	ערכיות העץ	סטאטוס מוצע
				קוטר	כמות גזעים			
1	שסע פרהיבי	1	12	1	40	16	גבוהה	שימור
2	זית אירופי	1	5	3	37	7	בינונית	כריתה
3	זית אירופי	1	5	1	30	13	בינונית	שימור
4	זית אירופי	1	5	1	25	13	"	שימור
5	אלון מצוי	1	8	1	44	14	גבוהה	שימור
pol 6	שדרת תמר מצוי	30	8		35	14	"	העתקה
7	אורן הגלעין	1	3	1	20	12	בינונית	שימור
8	אורן הגלעין	1	11	1	100	19	גבוהה מאוד	שימור
9	סיגלון עלי-מימוזה	1	10	1	45	15	גבוהה	שימור
10	אנטרולוביום עגול-פרי	1	12	1	50	15	"	שימור
11	אלמוגן רחב-עלים	1	7	1	38	12	בינונית	העתקה
12	אלון מצוי	1	3	3	22	8	"	כריתה
13	אלון התבור	1	5	1	20	14	גבוהה	שימור
14	עץ מת	1				0	נמוכה	כריתה
15	אורן הגלעין	1	4	1	30	10	בינונית	כריתה
16	אורן הגלעין	1	6	1	58	11	"	כריתה
17	קליטריסמ.ל.י	1	8	1	18	11	"	שימור
18	קליטריסמ.ל.י	1	8	1	19	11	"	שימור
19	אורן הגלעין	1	4.5	1	22	12	"	שימור
20	אורן הגלעין	1	5.5	1	22	12	"	שימור
21	אורן הגלעין	1	3.5	1	23	12	"	שימור
22	אורן הגלעין	1	8.2	1	50	10	"	שימור
pol 23	חורשה מעורבת	270	8		31	12	"	שימור

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

24	זית אירופי	1	5.5	1	50	14	גבוהה	שימור
25	זית אירופי	1	4.5	4	18	12	"	העתקה
26	אורן הגלעין	1	10	1	73	19	גבוהה מאוד	שימור

מקרא צבעים לסטאטוס המוצע ע"י המתכנן עפ"י נוהל מבא"ת:

- עצים שייעודם בתכנית שימור, יסומנו בטבלת המידע המרכזת ובתכנית בצבע **אדום**.
- עצים שייעודם בתכנית העתקה, יסומנו בטבלת המידע המרכזת ובתכנית בצבע **כתום**.
- עצים שייעודם בתכנית כריתה, יסומנו בטבלת המידע המרכזת ובתכנית בצבע **צהוב**.

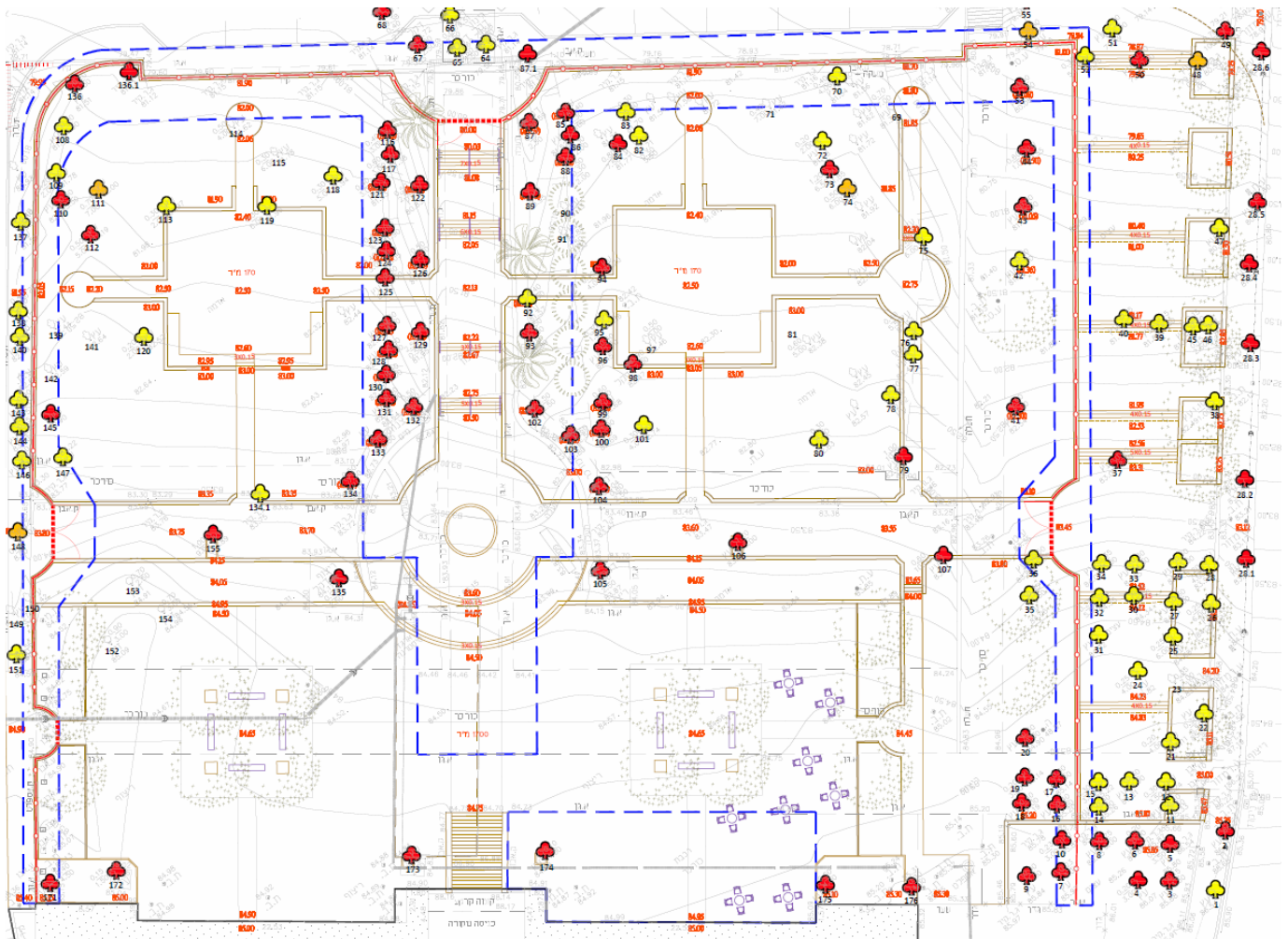

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נספח 3

תשריט לדוגמא שנערך על ידי המתכנן

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ד

חישוב ערך נטיעה חלופית

(א) לגבי מיני העצים המפורטים בטבלה שלהלן –

$$P = H \times M \times C \times L \times \text{שקלים חדשים } 1,500$$

שם מדעי	שם עברי	שם מדעי	שם עברי
Trachycarpus fortunei	טרכיקרפוס פורטון	Archontophoenix alexandreae	דקל הטבעות- ארכי-תמר אלכסנדרה
Chamaerops humilis	שמרופס נמוך	Roysoetnea Regia	דקל המלך
Wodyetia bifurcata	דקל זנב השועל	Syagrus (Arecastrum) romanzoffianum	סייגרוס (ארקית) רומנזוף
Howeia forsteriana 'Kentia'	דקל קנטיה	Washingtonia Robusta	ווינגטוניה חסונה
Caryota mitis	דקל זנב הדג	Phoenix dactylifera	תמר מצוי
Phoenix reclinata	דקל נטוי/ דקל סנגלי	Livistonia spp.	ליויסטוניה מינים שונים
Chrysalidocarpus	אריקה	Dypsis (Neodypsis) decarii	דיפסיס (נאודיפסיס) משולש
Butia capitata	בוטיה דרומית	Sabal palmetto	סבל פלמטו
Washingtonia filifera	ווינגטוניה חוטית	Phoenix canariensis	תמר קנרי
			דקל ביסמרטיה

(ב) לגבי כל עץ אחר –

$$P = S \times M \times L \times C \times \text{שקלים חדשים } 20$$

לעניין סעיף זה:

P - הערך החלופי, בשקלים חדשים;

H - גובה העץ במטרים;

M - ערך מין העץ;

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

C – ערך מצב העץ ;

L – ערך מיקום העץ ;

S – שטח חתך העץ בסנטימטרים רבועים המחושב בגובה 1.3 מטרים של העץ.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ה

נוהל עבודה בנושא ניהול ערבויות לפי חוק החורשות והיערות, לשנת 1927

כללי

1. במסגרת הנפקת רישיון כריתה נדרש פקיד היערות במקרים מסויימים בהעמדת תנאים שימומשו לאחר ביצוע הכריתה המבוקשת (סעיף 18ב(ו)(1) לחוק החורשות והיערות). לצורך מילוי תנאי הרישיון רשאי פקיד היערות לדרוש מבעל הרישיון הפקדת ערובה. (בהתאם לסעיף 18ב(ד) לחוק החורשות והיערות).
2. נוהל זה בא לצורך מתן מענה בכל הנוגע למימוש דרישת הערובה מול בעלי הרישיון השונים הכוללים: חברות, פרטיים, גופים ציבוריים וממשלתיים.
3. ערבות נלווית לרישיון כריתה באה לשמש כבטוחה לשמירת התחייבות בעל הרישיון בכל האמור לתנאים הרשומים בו ולהרתיע את בעל הרישיון מפני הפרת התנאים, ולשמש כמקור לשיפוי קמ"ט חקלאות בגין הפרת ההתחייבות.
4. ערבות תיגבה רק במקרים בהם ההתניות הנלוות לרישיון מבוצעות לאחר ביצוע הכריתה ומימוש הרישיון.

מטרה

5. מטרת נוהל עבודה זה הינה להסדיר את אופן ניהול הערבויות בדגש על ההיבטים הבאים:
 - א. סוגי ההתקשרויות בהן נדרשת ערבות.
 - ב. תנאי הערבות.

סוגי ההתקשרויות בהן נדרשת ערבות:

6. ברישיונות למבקש פרטי: במקרים בהם הערך החליפי עולה על 15,000 ₪ יש לגבות ערבות בנקאית למימוש הערך החליפי שנקבע. ערך הערבות לא יעלה על 20,000 ₪ או על הערך החליפי הנקוב ברישיון הכריתה – הנמוך מביניהם.
7. רצה פקיד היערות לפטור מערבות בנקאית מבקש פרטי, ינמק זאת בכתב בצירוף לרישיון.
8. ברישיונות לגורם אחר למעט גופים ציבוריים – ערבות בנקאית תיגבה לפי שווי הערך החליפי שנקבע או 1,000,000 ₪ הנמוך מביניהם.

תנאי הערבות

9. ערבות ביצוע

א. סכום הערבות

- 1) סכום ערבות יעמוד על סכום הערך החליפי שחושב בתנאי הרישיון
- 2) הפחתת סכום הערבות במהלך תקופת ההתקשרות

א) ניתן לקבוע כי סכום הערבות הנדרש יפחת בהדרגה במהלך תקופת מימוש הרישיון, בהתאם להשלמת מקטעים (אבני דרך) בהתחייבות ע"י בעל הרישיון, זאת בשים לב לרמת הסיכונים העומדת בפני קמ"ט חקלאות במסגרת מימוש תנאי הרישיון.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

ב) הסמכות לאישור התנאים להפחתת סכום הערבות הינה בידי פקיד היערות מנפיק הרישיון.

ב. תוקף הערבות

1) תוקף ערבות יהיה עד חודש לאחר תום מועד סיום הביצוע המצויין ברישיון ליישום התנאים שנקבעו.

ג. נוסח הערבות

1) נוסח הערבות שתוגש לפקיד היערות יהיה כמופיע בנספח לנוהל זה.

2) בנוסח הערבות אשר יצורף למסמכי הרישיון יופיעו כל הנתונים הרלוונטיים, לרבות סכום הערבות ותוקפה (אך למעט שם הספק ופרטי הבנק), זאת על-מנת למנוע רישום נתונים שגויים ע"י בעל הרישיון.

10. חילוט ערבות

א. חילוט ערבות ביצוע או ערבות מציע יבוצע בכפוף לאישור קמ"ט חקלאות והלשכה המשפטית, לאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להציג את טענותיו בנושא.

כתב ערבות

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

שם הבנק/חברת הביטוח _____

מס' הטלפון _____

מס' הפקס: _____

כתב ערבות

לכבוד

פקיד היעירות – קמ"ט חקלאות

הנדון: ערבות מס' _____

אנו ערבים בזה כלפיכם לסילוק כל סכום עד לסך _____ (במילים) _____

(_____) אשר תדרשו מאת _____ להלן "החייב"

בקשר לתנאים שהותנו ברישיון לכריתה/העתקה מספר: _____

אנו נשלם לכם את הסכום הנ"ל תוך 15 יום מתאריך דרישתכם הראשונה שנשלחה אלינו במכתב בדואר רשום, מבלי שתהיו חייבים לנמק את דרישתכם ומבלי לטעון כלפיכם טענת הגנה כל שהיא שיכולה לעמוד לחייב בקשר לחיוב כלפיכם, או לדרוש תחילה את סילוק הסכום האמור מאת החייב.

ערבות זו תהיה בתוקף מתאריך _____ עד תאריך _____

דרישה על פי ערבות זו יש להפנות לסניף הבנק/חב' הביטוח שכתובתו _____

שם הבנק/חברת הביטוח

כתובת סניף הבנק/חברת הביטוח

מס' הבנק ומס' הסניף

ערבות זו אינה ניתנת להעברה

תאריך שם מלא חתימה וחותמת

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ו

טופס השגה על החלטה לגבי רישיון לכריתת או העתקת אילן/ות מוגן/ים

אל: ראש המנהל האזרחי

מייל: mnz@mgar.co.il

הנידון: בקשה לעיון חוזר בהחלטה לגבי מתן רישיון מספר _____ לכריתת/העתקת
אילן/ות מוגן/ים

תאריך הפנייה:

פרטי מגיש ההשגה

	שם:
	ת.ז.:
	כתובת:
	מס' טלפון:
	דואר אלקטרוני:

השטח לגביו הוגשה בקשת הכריתה/העתקה

	כתובת:
	גוש:
	חלקה:

האילנות המוגנים שאושרו או לא אושרו לכריתה/העתקה

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

שם	מספר אילנות	כריתה או העתקה

הסיבה שבשלה הוגשה הבקשה, שנדחתה, להוצאת רישיון כריתה/העתקה

☐	סכנה בטיחותית
☐	אילנות חולים או מנוונים
☐	סכנה בריאותית
☐	צורכי בנייה/פיתוח בשטח שעליו צומחים האילנות
☐	הכשרה חקלאית
	אחר, פרט

במקרה שההשגה מוגשת על דחיית בקשה, מפורטים להלן הנימוקים לדחיית הבקשה על ידי פקיד היערות: אם ניתן, יש לצרף את התשובה שהתקבלה ואת המסמכים הקשורים בבקשה שנדחתה.

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

--

הנימוקים להשגה המוגשת לראש המנהל האזרחי:

	שם:
	חתימה

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון יחידת קמ"ט חקלאות

נספח ז

טבלת עצים הפטורים מרשיון כריתה בהתאם לסעיף 4.3 לנוהל

טור א' שם עברי	טור ב' שם מדעי	טור ג' טור ג'
אילנתה בלוטית	<i>Ailanthus altissima</i>	בכל מקום
שיטת עלי-ערבה	<i>Acacia salicina</i>	בכל מקום
שיטה כחלחלה	<i>Acacia saligna</i>	בכל מקום
שיטת ויקטוריה	<i>Acacia victoriae</i>	בכל מקום
צחר כחלחל	<i>Leucaena leucocephala</i>	בכל מקום
פרקינסוניה שיכנית	<i>Parkinsonia aculeata</i>	בכל מקום
שיטה עגולת-הזרעים	<i>Acacia cyclops</i>	בכל מקום
שיטה רבת-פרחים	<i>Acacia pycnantha</i>	בכל מקום
שיטה דוקרנית	<i>Acacia paradoxa</i>	בכל מקום
פיקוס בנגלי	<i>Ficus benghalensis</i>	בשטחים פתוחים בבקעת הירדן וצפון ים המלח
פיקוס בנימינה	<i>Ficus benamina</i>	בשטחים פתוחים בבקעת הירדן וצפון ים המלח
פיקוס השדרות	<i>Ficus retusa</i>	בשטחים פתוחים בבקעת הירדן וצפון ים המלח

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
יחידת קמ"ט חקלאות

בשטחים פתוחים בבקעת הירדן וצפון ים המלח	<i>Ficus religiosa</i>	פיקוס קדוש
בשטחים פתוחים בבקעת הירדן וצפון ים המלח	<i>Ficus rubiginosa</i>	פיקוס חלוד